

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Prima Eu[n]geliu[m]. Ductus est iesus in desertu[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

A. **D**ominus illuminat cecos. a **E**t iesus
dixit illi: Responce, non appoluit manus
nec aliquid vngentum ad sanandam eum: sed
solum verbum, quoniam ipse dixit et facta
sunt. b **F**ides tua te saluum fecit.

Go. ex fide em in
petratur sal² spiri-

tualis: et etiam cor
pozalisc. **E**t co-

festim vidit. Mi-

hil em mediū inter-

deum et factū dei.

d **E**t sequeba-

tur illum. ecce si-

gnū pfecte illuminat-

ationis/ seilicit in

corpoore et in ania.

e **A**magnificās

deū. **G**o. id est

magnū dicens euz

magnitudine vnu-

ts. vnde: **M**agn-

dominus noster: et

magna virtus ei².

f **E**t ois plebs

vt vidit, quod sa-

cū ē: nō innidet ut

pharisei. g **D**e-

dit laudem deo

potentie dei cogra-

tulando sanitati ce-

ci. **U**nde circa pre-

sens euangelī ubi

dicitur: **O**mnis plebs ut vidit/ dedit lau-

dem deo. Sed heu plures hodie christia-

ni deū nō laudat/ sed debonorat triplicē.

Primo quidam honorant mundū exercē-

tes diuersos malos ludos/ et per diuer-

sas leticias. **N**unclaruis demonium: in si-

gnū φ sūne filiū demoniū: vtendo nūc alt-

is paganicis gestis: vtendo pro recreatio-

ne/ reputa corporis: sed reuera pro corpo-

ris et animi destrucionē. **S**ecundo/ aliij

deum inhonorant: corpus suum pascedo

contra laudem dei. vnde: **Q**uorum deus

vener est. Et de illo deo quot miracula

fecit: quare in sermone **D**iscipuli sup epi-

stolas dominicales sermonē. **p**. **T**er-

tio aliij hodie contra laudem dei dicunt

b **E**t iesus illicitas: propter quas quotiens

vnum saltum faciunt in chorea: totiens

vnum saltum faciunt versus infernum: in

tali eū est peccatum mortale. **U**nde **B**u-

gustinus. **O**mnis motus perulantē salt-

est in profundū clo-

ace. **E**t illa auctoritatis etiā allegatur

in summa vitorū

in ca. de chorea.

Cvide. **f** **merito**

t **i** **ies** **dixit** **illi**. **R**espice: fidē **est** **tua**

f **idei** **video** **intus** **et** **sors**. **s** **i** **instati** **platōis** **verbū**

c **te** **saluū** **fecit**: **et** **confestim** **vidit** **et**

r **espice**. **f** **laudans**

d **seqbāt** **illū** **magnificās** **deū**: **et** **ois**

s **plēbs** **ut** **vidit** **dedit** **laudē** **deo**:

Chōmica I. in Quadragesima.

Euāge. **M**at. III. a. in p̄ncipio.

p 146. a. **o**

b **E**t ois plebs

ut vidit, quod sa-

cū ē: nō innidet ut

pharisei. g **D**e-

dit laudem deo

potentie dei cogra-

tulando sanitati ce-

ci. **U**nde circa pre-

sens euangelī ubi

dicitur: **O**mnis plebs ut vidit/ dedit lau-

dem deo. Sed heu plures hodie christia-

ni deū nō laudat/ sed debonorat triplicē.

Primo quidam honorant mundū exercē-

tes diuersos malos ludos/ et per diuer-

sas leticias. **N**unclaruis demonium: in si-

gnū φ sūne filiū demoniū: vtendo nūc alt-

is paganicis gestis: vtendo pro recreatio-

ne/ reputa corporis: sed reuera pro corpo-

ris et animi destrucionē. **S**ecundo/ aliij

deum inhonorant: corpus suum pascedo

contra laudem dei. vnde: **Q**uorum deus

vener est. Et de illo deo quot miracula

fecit: quare in sermone **D**iscipuli sup epi-

stolas dominicales sermonē. **p**. **T**er-

tio aliij hodie contra laudem dei dicunt

b **E**t iesus illicitas: propter quas quotiens

vnum saltum faciunt in chorea: totiens

vnum saltum faciunt versus infernum: in

tali eū est peccatum mortale. **U**nde **B**u-

gustinus. **O**mnis motus perulantē salt-

est in profundū clo-

ace. **E**t illa auctoritatis etiā allegatur

in summa vitorū

in ca. de chorea.

Cvide. **f** **merito**

t **i** **ies** **dixit** **illi**. **R**espice: fidē **est** **tua**

f **idei** **video** **intus** **et** **sors**. **s** **i** **instati** **platōis** **verbū**

c **te** **saluū** **fecit**: **et** **confestim** **vidit** **et**

r **espice**. **f** **laudans**

d **seqbāt** **illū** **magnificās** **deū**: **et** **ois**

s **plēbs** **ut** **vidit** **dedit** **laudē** **deo**:

Chōmica I. in Quadragesima.

Euāge. **M**at. III. a. in p̄ncipio.

p 146. a. **o**

b **E**t iesus illicitas: propter quas quotiens

vnum saltum faciunt in chorea: totiens

vnum saltum faciunt versus infernum: in

tali eū est peccatum mortale. **U**nde **B**u-

gustinus. **O**mnis motus perulantē salt-

est in profundū clo-

ace. **E**t illa auctoritatis etiā allegatur

in summa vitorū

in ca. de chorea.

Cvide. **f** **merito**

t **i** **ies** **dixit** **illi**. **R**espice: fidē **est** **tua**

f **idei** **video** **intus** **et** **sors**. **s** **i** **instati** **platōis** **verbū**

c **te** **saluū** **fecit**: **et** **confestim** **vidit** **et**

r **espice**. **f** **laudans**

d **seqbāt** **illū** **magnificās** **deū**: **et** **ois**

s **plēbs** **ut** **vidit** **dedit** **laudē** **deo**:

Chōmica I. in Quadragesima.

Euāge. **M**at. III. a. in p̄ncipio.

p 146. a. **o**

b **E**t iesus illicitas: propter quas quotiens

vnum saltum faciunt in chorea: totiens

vnum saltum faciunt versus infernum: in

tali eū est peccatum mortale. **U**nde **B**u-

gustinus. **O**mnis motus perulantē salt-

est in profundū clo-

ace. **E**t illa auctoritatis etiā allegatur

in summa vitorū

in ca. de chorea.

Cvide. **f** **merito**

t **i** **ies** **dixit** **illi**. **R**espice: fidē **est** **tua**

f **idei** **video** **intus** **et** **sors**. **s** **i** **instati** **platōis** **verbū**

c **te** **saluū** **fecit**: **et** **confestim** **vidit** **et**

r **espice**. **f** **laudans**

d **seqbāt** **illū** **magnificās** **deū**: **et** **ois**

s **plēbs** **ut** **vidit** **dedit** **laudē** **deo**:

Chōmica I. in Quadragesima.

Euāge. **M**at. III. a. in p̄ncipio.

p 146. a. **o**

b **E**t iesus illicitas: propter quas quotiens

vnum saltum faciunt in chorea: totiens

vnum saltum faciunt versus infernum: in

tali eū est peccatum mortale. **U**nde **B**u-

gustinus. **O**mnis motus perulantē salt-

est in profundū clo-

ace. **E**t illa auctoritatis etiā allegatur

in summa vitorū

in ca. de chorea.

Cvide. **f** **merito**

t **i** **ies** **dixit** **illi**. **R**espice: fidē **est** **tua**

f **idei** **video** **intus** **et** **sors**. **s** **i** **instati** **platōis** **verbū**

c **te** **saluū** **fecit**: **et** **confestim** **vidit** **et**

r **espice**. **f** **laudans**

d **seqbāt** **illū** **magnificās** **deū**: **et** **ois**

s **plēbs** **ut** **vidit** **dedit** **laudē** **deo**:

Chōmica I. in Quadragesima.

Euāge. **M**at. III. a. in p̄ncipio.

p 146. a. **o**

b **E**t iesus illicitas: propter quas quotiens

vnum saltum faciunt in chorea: totiens

vnum saltum faciunt versus infernum: in

tali eū est peccatum mortale. **U**nde **B**u-

gustinus. **O**mnis motus perulantē salt-

est in profundū clo-

ace. **E**t illa auctoritatis etiā allegatur

in summa vitorū

in ca. de chorea.

Cvide. **f** **merito**

t **i** **ies** **dixit** **illi**. **R**espice: fidē **est** **tua**

f **idei** **video** **intus** **et** **sors**. **s** **i** **instati** **platōis** **verbū**

c **te** **saluū** **fecit**: **et** **confestim** **vidit** **et**

r **espice**. **f** **laudans**

d **seqbāt** **illū** **magnificās** **deū**: **et** **ois**

s **plēbs** **ut** **vidit** **dedit** **laudē** **deo**:

Chōmica I. in Quadragesima.

Euāge. **M**at. III. a. in p̄ncipio.

p 146. a. **o**

b **E**t iesus illicitas: propter quas quotiens

vnum saltum faciunt in chorea: totiens

vnum saltum faciunt versus infernum: in

tali eū est peccatum mortale. **U**nde **B**u-

gustinus. **O**mnis motus perulantē salt-

est in profundū clo-

ace. **E**t illa auctoritatis etiā allegatur

in summa vitorū

in ca. de chorea.

Cvide. **f** **merito**

t **i** **ies** **dixit** **illi**. **R**espice: fidē **est** **tua**

f **idei** **video** **intus** **et** **sors**. **s** **i** **instati**

Dñica. I. in Quadragesima

Ea Et cum ieiunasset. Lyra. vt carnē suam innocentē pro nobis māceraret: et exemplū fidelibus daret etiam ieiunādi.
b Quadraginta dieb⁹ ⁊ quadraginta noctib⁹. nō vltra ieiunauit: vt virtus diuinatatis diabolo celaretur: quia etiam Moy‑ les in monte Heli as in itinere tot diebus ieiunauerōt. Alter tamen ieiunauit chāst⁹ ⁊ aliter moyses et helias: non enim ieiunauerūt virtute p̄pria sicut christus: sed moyses sustentatus colloqo dei: Helias vō ieiunauit in fortitudine ei bi semel sumpit: scilicet cuiusdam panis subcinerīch.
F Postea esurit. per hoc ostendit in se veritatem hūane infirmitatis et occasionem tentatori dedit: id sequit. b Et accedēs tentator. scz in specie humana. Ad euidētiām huius tentationis aduertendū est: q̄ dia‑ bolus sclebat q̄ prophetas q̄ christus futurus erat verus de⁹ ⁊ ver⁹ hō. vñ: Parvulus natus ēst nobis: ⁊ fili⁹ dār⁹ est nob⁹. ⁊ sed nesciebat certitudinaliter q̄ iesus naçarenus esset ipse deus: ergo tentando dicit ei: e Si fili⁹ dei es. scz natu‑ ralis: ⁊ per cōsequens ei equalis in potestate. f Dic ut lapides isti panes fiant. vnde Chrys. Logitauit apud se: si poterit de lapidib⁹ facere panes/ de fili⁹ dei ē: si autē nō poterit hō ē. g Qui fidēs. sapienter: nec diuinitate eius poreat pp̄dere. b Dixit: Scriptū est.
 Deut. 8,1. in Deut. i Pro 1 so. pane. scz corporali.
k Vnūthō: s̄z i oī ḥbo qđ pcedit de ore dei. Ly. qđ veriscaſ nō soluz de vita spirituali/ed etiā corporali: scit pa‑ tet de Moyse/ qui ieiunauit quadraginta diebus et quadraginta noctibus: locu‑ tione dei spirituali ter sufficiens. vñ Rabanus: Sicut corpus humanum non potest vivere sine terreno ciborita ⁊ anima nō potest vivere sine dei vero. l Lunc. sci‑ licet post hō denic⁹ est in Assūptiōem diabolus. Gor. ⁊ hoc corpo‑ raliter. Et p̄m aliq̄s ēt in brachib⁹ por‑ tavit: p̄m alias ad ad manum duxit. Sc̄dā q̄ hoc nō est mīz: q̄ christus filius dei pm̄st se a diabolo duci. vñ Grego. in omelij. Quid ergo mīz: si se ab illo pm̄st du‑ ci: q̄ se etiā gruit a mēbris illi⁹ crucif‑ gis: scz a Pilato ⁊ a iudeis: qui fuerunt membra diaboli.
n In sc̄tām ci. I. in hierosil q̄ dicebat sc̄tāq̄ diuina cultū depurata. ppter tem‑ plū qđ erat ibi. Nec erat sicut in lege dñi alibi deo sacrificare. o Et statuit ēt su. vñ. tē. Gor. Pinnaculū d̄ deambula‑ toriū circa muros cēpli: vbi alsedebat sa‑ cerdotes pplo p̄dicantes. p Et dixit ei: Si fili⁹ dei es mit. te de. Ly. q. d. b. vture. p̄pria potes sine pīculo: ⁊ etiā ppter misteriū angeloꝝ tibi seruētiū. Scriptus est em̄: Qm̄ angelis suis mandauit de te ⁊ in manib⁹ tollēt tē ne forte offendas ad lapidē pedē tuū. At illi iesus. Chrys. ni‑ bil motus vel indignat⁹: led ei multa mo‑ destia scripturaz ei r̄fugit. q Scriptū ē.

A a **C**ito tentabis dñm deum tuum
 Ly. Tentare eum deū: est querere experi-
 mentum de dei virtute absq; necessitate:
 et hoc ē peccati: qd quādociūs homo hz
 aliquid qd potest facere pīm vīa humana
 ad euadendū per-
 culū: n debet illud
 omittere q grēdo
 diuinū experimen-
 tū. Et propter hoc
 probatio ferri can-
 dentis: et duella rā
 q illicita prohibe-
 tur ab ecclesia: per
 hoc enim respōdit
 dominus christus
 diaboli tentanti ip-
 sum: quia cum pos-
 set de pīnaculo tē-
 pli descendere per
 viam humana: sci-
 licet p gradus ad
 hoc factos i tēplo:
 non debet per ali-
 um locū descendere:
 q; hoc esset de-
 um tentare.
B b **C**Iter assūm-
 psit eum diabo-
 lus. Gorrā. Ut si
 non ex uno: tamen
 ex reliquo supera-
 ret. c **C**In mon-
 tē excelsū val-
 de: t ostendit ei
 omnia regna mundi: nō est sic intelli-
 gendum: q ex illo loco possent omnia re-
 gna et omnes ciuitates determinate vide-
 ri: sed ostendēdo diuersas partes orbis/
 dixit ei: Tale regnum est in tali sitū: et ta-
 le in tali: enarrando breuiter magnitudi-
 nem et gloriam illorū regno. d **C**Et
 dixit illi: Hec omnia tibi dabo: qua-
 si diceres. In omnibus illis faciam te re-
 gem. Et hec diabolus arroganter loque-
 batur: nō em potuisse sacere: sed mētebas:
 q mendax est et pater eius: scz mendacij.
 e **C**Si proci: tāb̄ inferior. f **C**Adora
 ueris me: tanb̄ superiore. Ecce diabolus
 cultū diuinū sibi nitē usurpare: unde ab **L**
 initio appetūt deo se silez fieri. g **C**Luc **Ela.** 14. b
 dixit et iesus: Vade satana. id ē re-
 cede a me: quia aduersaria es veritatis:
 hoc ait iesus quasi cum indignatione: qd
 nō fecit in precedē-
 tib̄ tentatiōbus
 ad ostendēdum/ q
 sprias iniurias de-
 bet homo patiēter
 portare: sed dei in-
 urias nullo modo
 sustinere: et hāc ve-
 ritatez per scripturā
 confirmat/dicens: **D**en. 6. 6.
 h **C**Sch. ē. ent:
 dñm deū tuum
 adorab zc. Lyf.
 adoratiōe latrīz q
 soli deū debet. Sa-
 cti autem venerari
 possunt veneratiōe
 dulie. i **C**Lucre-
 liquit eū dia. tā-
 b̄ confusus ex dei
 triumpho. k **C**Et
 ecce angeli acces-
 serūt et ministrā-
 bāt ei: sicut domi-
 no vero propū ser-
 ui. Et hoc apparet
 diuinitas christi: qz
 nulla natura est su-
 per angelicam/nisi
 diuina. Circa pīs
 enāgeliū/vbi dicitur: Tentaretur a di-
 abolo Lucifer. Ubi notandum est: q la-
 cifer fuit de summō ordine/ et supremū
 ordinem tenuit cui tanb̄ principi de sin-
 gulis ordinib⁹ magna multitudo adhe-
 sit: quos omnes secum duxit. Lucifer au-
 tem dictus est: quia p̄ ceteri lux: sive
 pulchritudinis consideratio eum exceca-
 uit: subditosq; babere voluit: et nulli sub-
 lectus esse cōcupiuit: primum hominem
 tentauit et vice: christum tentauit/ et vi-
 catus est: potestate suam tunc amissit: quā
 in ultimis temporib⁹ recuperabitur: nunc
 ligatus: sed in fine mundi soluetur,